

»SLOVENE« volja

po pošti na vsi strani Jugo-

slavije in v Ljubljani:

za celo leto naprej . . . K 240—

za pol leta . . . " 120—

za četrt leta . . . " 60—

za en mesec . . . " 20—

Za izvozništvo celotne K 480—

Sobotna izdaja: —

za eno leto . . . " 40—

za izvozništvo . . . " 80—

SLOVENE

Cene inseratov:

Enostopna petina vrsta mali
oglasil po K 4— in K 6—,
veliki oglasil nad 45 mm vi-
šine po K 8—, poslana itd.
po K 12—.Pri večjem naročilu popust.
Izbija vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKSL.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Korrespondenti se ne vračajo; neizplačana plačila se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 348 za oglašje,
avstr. in češke 24.797, ogr. 23.511, bosn.-herc. 7563.

Pred letom 1914.

Ne nameravam pisati o kaki novi svetovni vojni, tudi ne o kakem nadaljevanju svetovne vojne ali kaj podobnega. To ni naš namen. Dobro pa je včasih pogledati nekoliko nazaj, ker trdijo učeniki, da se da skozi zgodovinska očala gledati tudi naprej.

Nekdaj je bila navada med zlahtnimi vitezi in še zlahtnejšimi grofi, da je smel, mogel in moral vsak človek — začel se je pri baronu — braniti svojo čast le s tenkim rapirjem ali z ostro sabljo v roki. Kdor se je dobro spoznal v tem »plemenitem« poslu, je vsakega lahko opsoval ali obrcal, vsaj moralno, tudi v najfinejši družbi. Razžaljeno čast je bilo treba braniti z rapirjem, a ta je bil navadno v roki predrnega izzivača vedno mnogo spretnejši.

Izzivaštvo je cvetlo, dokler se svet ni toliko iztrezil, da je postavil namesto rapirjev in sabelj za odločujočo inštanco s očiščeno. Takrat je zaklenkal izzivačem smrtni zvon in meščanska družba je začela pojmiti, kaj je demokratizem. Izzivači so bili postavljeni na cesto in izločeni tudi iz takozvane »dobre« družbe. Kdor je hotel veljati kot gentleman, ni smel izzivati, ampak je moral strogo čuvati kavališko dostojnost v občevarju z ljudmi.

Sličen preokret se je pričel razvijati tudi v življenju in mišljenju narodov.

Po zmagi Nemčije nad Francozi sta se začeli v Nemčiji ostro ločevati dve smeri. Ena, fevdalno-militaristična, je vedno ponosno kazala na uspehe sablje in topov. Druga, delavsko-kmetijska, se je pa začela neprijetnemu rožljanju s sabljo upirati, vsaj po mišljenju mogočnih fevdalcev in še mogočnejših generalov s kalzerjem na čelu. Silni razvoj industrije je ogromno pomnožil armado industrijskega delavstva. Socialistična smer je začela zmagovati in rastla je kot plaz od volitev do volitev za milijone volivnih glasov. Število socialističnih mandatov v nemškem rajstagu je rastlo, rastel je kmetijski centrum. Zakrknjeni in na rapir zapriseženi fevdalci in bojevitih generali so se začeli tresti in bati za svojo premoč. »Če zmaga demokratična, kanalja,« so se vpraševali, kaj bo s sabljo, kaj bo z rapirjem?

Rešitev za gospodstvo rapirja in sablje so videli samo še v zmagovitosti vojski. Oni so rekli: »Če se zapletemo v vojsko, bilo s komurkoli in kjerkoli, bomo pokazali, kaj je vredno orožje. Mi bomo zmagali in moramo zmagati, ker moramo zmagati. Sicer je nas in našega gospodstva konec in to za vedno! Če pa zmagamo, bomo demokratični predrznosti vendarle še nataknilli nagobčnik za kakih 150 do 200 let. Zato moramo napeti vse sile, da stremo demokratični hidri glavo, dokler še ni pretrda.«

Kakor zamišljeno, tako storjeno. Plemenita gospoda je izvlekla sablje iz nožnic in potegnili tenke rapirje izza pasu, da premagajo svet mirnih sodišč. Svet sodišč pa se je rapirjem uprl s topovi in tanki in — zmagal je! Kakor je zmagala demokracija v človeški družbi s sodišči in izbacnila iz svoje srede srborite razjajajoče in jih tirala pred sodišča, tako je vrgla iz državne družbe sistem fevdalno-generalnega gospodstva, ker hoče, da gospoduje v moderni in napredni državi svobodni in miroljuben državljani.

Plod svetovne vojne je bil za Nemčijo popoln poraz protidemokratske klike, ki se je opirala bolj na surovo orožje kot na civilizirano pravo. Klika rapirjev je napravila l. 1914. svoj zadnji poskus in je rekla: »Ako zmagam, gospodujem. Če pa padem, naj pade z menoj vred tudi vse drugo.« — Padla je samo ona, ker narodi žive in hočejo živeti v moderni dobi brez klik, zlasti brez bojevitih klik.

Ni šlo torej pred l. 1914 samo za trgovsko rivaliteto med Anglijo in Nemčijo, ni šlo le za revanšo za l. 1870. proti Francozom in za Alzacijo in Loreno in ne samo za to, da bo Trst avstrijski, laški ali jugoslovanski ali arnavtski — smisel svetovne vojne je bil globlji. Upamo, da smo ga dali vsaj v glavnih potezih na pomen.

Nauk: Zgodovina modernih držav nam kaže, da vladajoče stranke notranjo politiko včasih silno zavozijo. Tako zavozijo, da ne vedo več ne naprej, ne nazaj. Takrat se jih navadno poloti neko obupno razpoloženje za igranje na »va-banque«. Rečejo si: Riskirajmo in poskusimo vse! Tudi vojsko poskusimo! Če izpade stvar

dobro, nam bodo odpuščeni vsi domači in notranji grehi vsled vnanjih uspehov. Če pa igro izgubimo, pa naj bo izgubljeno z nami vred tudi vse drugo: tudi narod in država, če ne gre drugače.

Tako so mislili l. 1914. in pred l. 1914 tudi nemški generali in fevdalci. Rezultat je znan.

Jugoslovanski klub zahteva demobilizacijo.

Vojni minister sprejel stališče našega kluba.

Demobilizacija se bo hitro izvršila.

Belgrad, 5. novembra. (Izvirno.) Danes je imel Jugoslovanski klub sejo, na kateri so sklenili, naj se takoj poda v vojno ministrstvo deputacija kluba in zahteva, da se takoj ustavi mobilizacija in takoj prične demobilizacija mobiliziranih čet. Deputacija, ki jo je sprejel vojni minister general Zečević, je obenem zahtevala tudi, da se vozila in živina, v kolikor je bila odvzeta, vrne.

Vojni minister je deputaciji odgovoril, da si bo osvojil stališče Jugoslovanskega kluba. Vozila in živina se bo ocenila po tržnih cenah. Glede demobilizacije je minister izjavil, da se bo hitro izvršila, čeprav on sam ni kompetenten za to. Poudaril je, da je ta mobilizacija poskus, ki je pokazal pripravljenost naše vojske, ki bo napravila dober vtis na znotraj in zunaj.

Habsburžani v mažarski zbornici soglasno odstavljani.

Budimpešta, 5. nov. (Izv.) Poslanska zbornica je zakonski načrt o ukinitvi vladarskih pravic bivšega kralja Karla IV. in o nasledstvu habsburške vladarske hiše soglasno sprejela. Obenem je bila tudi sprejeta resolucija poslanca Kosza, ki protestira proti vsakemu tujemu vmešavanju v mažarske notranje zadeve. Pred glasovanjem so zbornico zapustili nekateri člani legitimistične, krščansko-narodne in Friedrichove stranke.

Budimpešta, 5. nov. V podrobni debati je predlagal poslanec Rassay k § 1. inartikulacijo pisanja iz Eckartsau. Nadalje

je predlagal, da se sprejme v besedilo § 1. določba, da so vsi živeči in prihodnji člani habsburške hiše izključeni za vse čase od ogrskega prestola. — Ministrski predsednik Bethlen prosi, naj se sprejme paragraf v svoji prvotni sestavi, ker določba, da so ugasle vladarske pravice Karla IV., ureja vprašanje na jasn način, ki izključuje vsak dvom. Paragraf 1. se potem sprejme v prvotni obliki, prav tako tudi § 2—4. S tem je zakonski načrt sprejet v prvem in drugem branju. Tretje branje se zaradi nujnosti izjemoma določi za jutri ob 11.

Splošna vstaja proti boljševikom v Podoliji.

Lvov, 5. nov. (Izv.) V celi Podoliji je izbruhnila splošna vstaja Ukrajincev proti boljševikom. Vstajo vodi poveljnik ukrajinske armade Zabolotny. Vstaši so zavzeli Brody, kjer so zaplenili ogromno voj-

nega in drugega materiala. Tamkajšnje komuniste so po kratki sodbi postrelili. Tudi Husjatyn, Kamenjec Podoljski in Mohilev Podoljski so vstajci zasedli. Železnica Zmerinka—Mohilev je v rokah vstašev.

Jugoslovanski klub vztraja.

Belgrad, 5. nov. Včeraj dopoldne je bila seja Jugoslovanskega kluba, na kateri se je razpravljalo o notranjem in zunanjem položaju. Seji je predsedoval poslanec dr. Korošec in zastopane so bunjčevsko-škokaška stranka ter hrvatska in slovenska ljudska stranka. Ponovno se je naglašala borba za ureditev države na podlagi zgodovinskih pokrajinskih mej. Ščititi se ima ravnopravnost Hrvatske in Slovenije in na tem temelju se ima izvesti revizija ustave. V aktualnih političnih vprašanjih in posebno glede ureditve države se je naglašala enotnost vseh strank, zastopanih na seji. Seja je soglasno odklonila vsako politično ureditev, ki direktno ali indirektno vodi do ustvaritve velike Srbije in male Hrvatske. Sledila so poročila o položaju stranke v poedinah pokrajinah in se je ugotovilo, da se njene vrste vedno bolj jačijo. Seja Jugoslovanskega kluba se nadaljuje jutri dopoldne.

Demisija Pašičevega kabineta.

Belgrad, 5. novembra. V parlamentarnih krogih zatrjujejo, da bo ministrski predsednik Pašić predložil formalno ostavko vlade, čim priseže kralj Aleksander na ustavo. — Nekateri belgrajski listi so objavili vest, da se je na poslednji seji ministrskega sveta reševalo vprašanje ostavke vlade in da so se ministri o tej zadevi posvetovali skupaj s kraljem. Na merojajnem mestu se doznava, da ta vest ni točna. Vlada ni reševala tega vprašanja. Kabinet ne more odstopiti, dokler kralj ne priseže na ustavo, ker bi sicer fiktivno nastopilo stanje zunaj zakona.

POLOM PRIBIČEVIĆEVE POLITIKE.

Belgrad, 5. novembra. (Izvirno.) Demisija Pašičevega kabineta po zaprisegi kralja Aleksandra na ustavo ne bo samo formalnega značaja. Ob tej priliki se bo razčistilo razmerje med demokrati in radikalc. Dr. Laza Marković priobčuje danes v »Samoupravici« članek v tem smislu. Dr. Marković pravi, da je Pribičevićeva politika dosegla polom in da mora notranje ministrstvo prevzeti radikalec. Koalicija med radikali in demokrati je samo začasna. Finančno ministrstvo naj bi prevzel Stojan Protić, Pribičević pa naj bi obdržal samo ministrstvo prosvete.

TRI STRUJE V RADIKALNEM KLUBU.

Belgrad, 5. novembra. (Izvirno.) V radikalnem klubu so tri skupine. Prva skupina, ki je najbolj protežirala centralizem, zahteva, naj Stojan Protić zopet vstopi v klub in prevzame vodstvo notranje politike. Druga skupina pod vodstvom dr. Momčila Ninčiča zahteva, naj ostane koalicija, dokler se ne sprejme proračun. Tretja skupina, ki jo vodi Nastas Petrović, pa zahteva, naj se takoj razbije sedanja koalicija in sestavi nova vlada iz radikalcev, hrvatskega bloka in muslimanov.

POZIV DR. IVANIĆA HRVATSKEMU BLOKU.

Belgrad, 5. nov. (Izv.) V današnjem »Radikalu« objavlja dr. Momčilo Ivanić članek, v katerem pravi, da je mogla sedanja vlada voditi in še vodi svojo politiko samo zato, ker opozicija ni enotna. Dr. Ivanić poziva Hrvatski blok, naj se takoj pridruži ostali opoziciji.

Katastrofalen padec naše valute.

Curih, 5. novembra. Na današnji borzi je notirala jugoslovanska krona 1.45. Od večeraj je padla za 20 točk.

IZ MUSLIMANSKEGA KLUBA.

Belgrad, 5. nov. (Izv.) Jugoslovanski muslimanski klub je imel danes sejo, na kateri je razpravljalo o notranjem položaju. Namesto dosedanjega predsednika kluba Maglajlića bo najbrže izvoljen dr. Hrasnica.

POSLANIŠKA KONFERENCA PROTI POVRNITVI MOBILIZACIJSKIH STROŠKOV.

Belgrad, 5. novembra. Iz Pariza poročajo: Glede zahtev jugoslovanske in češkoslovenske vlade, da mora Madžarska povrniti stroške za mobilizacijo v teh deželah, odrejeno vsled Karlove pustolovščine, je veleposlaniška konferenca odklonila to zahtevo, izjavila pa je, da je za to, da imata Jugoslavija in Češkoslovaška prednost pri plačevanju vojne odškodnine po Madžarski.

VTIS PETHLENOVEGA GOVORA V PRAGI.

Praga, 5. nov. (Izv.) Včerajšnji govor mažarskega ministrskega predsednika grofa Bethlena je v čeških političnih krogih povzročil skrajno slabo razpoloženje, posebno Bethlenova trditev, da so zahteve male entente, ki jih je stavila Mažarski, v nasprotju s trianonsko mirovno pogodbo.

VPOKLIC NA MAŽARSKEM.

Dunaj, 5. nov. (Izv.) V tukajšnjih dobropoučenih krogih se trdi, da je Mažarska vpoklicala letnika 1898 in 1899. Letniki 1894—1897 so pripravljeni na vpoklic pod orožje.

Pogajanja med Italijo in Jugoslavijo.

Naša vlada je še pred kratkim izjavila, da glede luke Baroš ne bo popustila. Upamo, da je bila ta vladna izjava iskreno mišljena. Zato tudi ne razumemo vedno se ponavljajočih italijanskih vesti, da se bodo vršila glede baroškega pristanišča nova pogajanja. Kaj jih je treba, dokler se ne izvrši rapalska pogodba, to je, da se izroče Sušak, Baroš in Delta v brezpogojno in nesporno suverenost in upravo države Srbov, Hrvatov in Slovencev? Rapalsko pogodbo že itak smatramo za sramotno za našo državo; če pa Italija niti te noče izpolniti, naj jo anulira! Tudi nam prav nič ne ugajajo potovanja g. Zanella v Rim in potem v Belgrad. Ako hoče Reka sporazum z nami, je prav in dobro za obe strani, toda Italije kot posredovalca pri tem prav nič ni treba. Ako se pa Reka ne smatra za samostojno državo, kar je po mednarodnem pravu, ako hoče biti dekla Italije, pa naj bo, toda Zanella naj potem ne hodi iskat sporazuma v Belgrad na škodo naše države.

Trst, 5. novembra. »Eri Nuovi« poroča njen dopisnik iz Belgrada: »Vprašanje luke Baroš je zopet na površini. Tu z veliko pazljivostjo zasledujemo razgovore, ki jih vodi v Rimu predsednik reške vlade Zanella s predstavitelji italijanske vlade. Ako madžarsko vprašanje ne bi zahtevalo Pašičeve navzočnosti v Belgradu, bi se bil ustavil v Rimu, da završi to vprašanje, ki tako razburja italijansko in jugoslovansko javnost. Sedaj pričakujejo tu predsednika reške vlade, da se končno doseže pravičen in prijateljski sporazum za rešitev tega problema. V dobro poučenih krogih so mnjenja, da jugoslovanska vlada ne bi nasprotovala novim pogajanjem glede pristaniškega konzorcija.

Jugoslovanska vlada bi rada dala reški vladi tehtne dokaze svojega odkritosrčnega in prijateljskega mišljenja nasproti njej. V tem smislu je dobil načelnik jugoslovanske delegacije na konferenci v Portorose dr. Rybač nalog, naj živo podpira zahtevo reške vlade, da bi se smela

tudi njena delegacija udeleževati konference.

Lugano, 5. novembra. (Izv.) Italijansko-jugoslovanska pogajanja radi Reke, Dalmacije in medsebojnih kulturnih odnosov se bodo, kakor poroča »Corriere della Sera«, v kratkem zopet pričela.

VPRAŠANJE RIBOLOVA V JADRANU.

Belgrad, 5. novembra. Semkaj je dospela italijanska komisija zaradi ratifikacije pogodbe o ribolovu na Jadranu, katero pogodbo je italijanska vlada že ratificirala. Komisija naj bi pospešila ratifikacijo tudi z jugoslovanske strani. Belgrajska vlada se je pa spričo enoglasnega protesta vsega domačega ribištva postavila na stališče, da je bil dotični dogovor le enostavno mnenje dotične italijansko-jugoslovanske komisije ki torej nje ne veže in ga ne namerava ratificirati. Vprašanje ribolova naj se reši s trgovinsko pogodbo, ki se ima skleniti med Jugoslavijo in Italijo potem, ko se izvrše določbe rapalske pogodbe.

PREISKOVALNA KOMISIJA ZA ALBANIJO.

Zeneva, 4. novembra. Preiskovalna komisija, ki jo pošlje v Albanijo Zveza narodov, se je sestavila. Njeni člani so: Theffieff, finski poslanik v Kristianiji, polkovnik Schaeffer iz Luksemburga in major Meinich, tajnik norveškega Rdečega križa. Komisija se pred odhodom v Albanijo snide v Zenevi okoli 10. t. m.

LORD CECIL O NAŠI AKCIJI V ALBANIJI.

London, 4. novembra. V spodnji zbornici je izjavil lord Robert Cecil, da so jugoslovanske čete vdrle v Albanijo in da po informacijah zunanjega urada postopanje Jugoslovancov ni utemeljeno. Belgrajska vlada je bila že opozorjena in angleška vlada si prizadeva urediti stvar mirnim potom.

TRGOVINSKA POGODBA Z NEMCIJO.

Belgrad, 5. novembra. V ministertvu trgovine in industrije je končoveljavno izdelan načrt za trgovinsko pogodbo med Jugoslavijo in Nemčijo. Vlada bo predložila ta načrt narodni skupščini na eni prihodnjih sej.

POTOVANJE KARLA IN ZITE.

Bukarešta, 4. novembra. Razkralj Karl in razkraljica Zita sta davi s posebnim vlakom zapustila Orsovo in bosta dospela drevi v Galac, ne da bi se ustavila v Bukarešti. Odvedli ju bodo takoj na angleško vojno ladjo »Cardiff«. Razkralja stražijo angleški policijski uradniki. Ladjo »Cardiff« bodo vodile štiri rumunske stražne torpedovke.

STROŠKI AVSTRIJSKE OBMEJNE STRAŽE.

Dunaj, 5. nov. (Izv.) Stroški avstrijske obmejne straže proti Mažarski znašajo doslej okoli 800 milijonov avstr. kron.

RUSIJA IN WASHINGTONSKA KONFERENCA.

Moskva, 5. novembra. Ruska vlada je naznanila v novi noti na velesile, ki so udeležene pri konferenci v Washingtonu, da Rusija ne pripozna določitev glede vzhodno-azijskih vprašanj in da si obdrži popolnoma proste roke.

Japonski ministrski predsednik umorjen.

Tokio, 4. nov. Japonski ministrski predsednik Hara je bil na enem tukajšnjih kolodvorov umorjen.

France Zvenkell.

Pavle in njegova punčka.

Carinarska dogodivščina.

(Dalje.)

V vlakcu je Pavleta silno jezilo, da ni hotel nihče v pogovor. Vsi so tako nemarno dremali. Presedal se je v dolgem vozu od oddelka do oddelka in iskal razgovora.

V zadnjem kotu je sedel gosposko oblečen človek in s polodprtimi očmi motril Pavleta. Nazadoma, kot bi se bil prebudil iz sanj, si pomane oči in sede tik Pavleta.

«Kam, oče?»

«V Ljubljano,» se je razveselil Pavle.

«Od kod?»

«Z Nemškega Gradca. Teta mi je umrla.»

«Potem ste podedovali?»

«Sem nekaj. Za spomin. Sicer pa že imam tako trdno posestvo, da mi je čisto vseeno, če me kdo devlje v testament ali pa ne. Zlasti v nemški testament. Če postavim prodam enega konja —»

«Oprostite, ali imate več konj?»

«Navadno po pet. Pa tudi več in manj, kakor nanese — če prodam konja, saj bi človek za ta naš denar skoro pol Gradca kupil.»

«Ali ste veliko nakupili?»

«Poglejte, punčko sem kupil za mojo Lojzko.» Pavle je odprl cekar in rekel:

«Glejte, spi — pa pogleda — spi — pogleda in še zajoka — poslušajte.»

Pavle je obračal punčko in pritiskal na njeni trebuhček.

Tokio, 4. nov. Umor ministrskega predsednika Kare na tokijskem kolodvoru se je izvršil ob 19.30, ko se je ministrski predsednik hotel odpeljati k političnemu zborovanju v Kioto. Morilec mu je zabodel v prsi kratko sabljo. Ob 22. je Hara podlegel poškodb. Morilca so aretirali.

London, 5. novembra. Po poročilu, ki je dospelo iz Tokija v New York, je morilec japonskega ministrskega predsednika Hara mlad mož iz Koreje. Drugo poročilo veli: V japonskih krogih v Zedinjenih državah menijo, da je morilec orodje vojaških reakcionarcev. — »Daily Mail« izraža mnenje, da bi bil ministrski predsednik Hara na washingtonski konferenci vplival v smislu zmernosti. — »Daily Chronicle« naglašja, da more umor samo poslabšati položaj v času, ko leži japonski cesar bolan in ko se nahaja Japonska sredi težkoč.

Tokio, 4. novembra. Morilec japonskega ministrskega predsednika Hara je 19leten mladenič; baje je umobolen.

Goriško pismo.

Društveno gibanje. — Vtisi Karlovega poizkusa. — Avtonomija.

Pretekli teden se je v Gorici končal ciklus javnih predavanj, ki jih je prirejal klub kršč. socialistov (odsek »Adrija«) v gvorani hotela pri »Zlatem Jelenu«. Bila so to prva javna predavanja, ki so se vršila pod novimi razmerami v Gorici. To pot je predaval France Bevk o »Goriški v slovenski literaturi« ter je recitiral več pesmi. Želimo samo, da se vrši še kaj predavanj posebno ob zimskem času; taka predavanja so tudi edina prilika, da se goriška inteligenca zbere tupačam in pregleda svoje vrste.

Prireditve po deželi v tistem velikem obsegu, kot so se vršile v poletju, so zdaj ponehale. Zadnja se je vršila v Dornbergu v velikem čitalniščnem prostoru, kjer je imel poslanec Šček enega svojih najlepših uspešnih shodov za ustanovitve »Kmečkodelavske zveze«. Popoldne se je vršila veselica s pevskeimi točkami in igrami; tudi pri veselici so imeli govore France Bevk, Šček in dr. Bitežnik.

Ta mesec se bo vršilo po podeželskih društvih vse polno »Gregorčičevih večerov«, na katerih bodo proslavili Primorci spomin svojega največjega pesnika. Dne 15. novembra bo namreč preteklo ravno 15 let, odkar je umrl in šel »nazaj v planinski raj«. Če je dolžnost koga, je dolžnost Goričanov, da se ga ob ti priliki spomnijo.

Marsikoga bo zanimalo, kako je bila pri nas sprejeta najnovejša Karlova avantura. O inteligenci ne govorimo; a j ta ve in čuti, vemo. Preprosto ljudstvo (govorimo tudi o italijanskem prebivalstvu) pa ve in čuti samo, da je danes nezno neje kot je bilo kedaj, zato se tupačam čuje kak beseda na račun Italije in v prilog Karla. Opomnimo pa, da so taki ljudje med Slovenci najredkejši; naši ljudje imajo drugačne ideale, ki jih ne obešajo na zvon. Razburjenja pa ni bilo. Kvečjemu so ljudje vzeli ta poizkus kot časnikarsko zanimivost in so vse kmalu pozabili.

Praznikov imamo toliko, da nikoli ne pridemo iz njih. Ljudje pravijo, da zdaj vedo, zakaj je papež pred leti odpravil nekaj zapovedanih praznikov: ker jih je država preveč naložila. Radi neznanega vojaka smo praznovali parkrat in tudi radi srebrne poroke kralja in kraljice ter iz različnih drugih vzrokov. Kmet pride v mesto, da bi opravil na sodniji ali kjerkoli, pa dobi vse zaprto: praznik. Naznani pa tega nihče ne pravočasno.

Naše pošne razmere so začele nekoliko šepati. Da so pošte počasne, o tem ne govorimo. Ali da pisma odpirajo, delajo na ovitkih opazke in črtajo slovensko pisane naslove, to je že od sile, dasi nimajo še nobenega odloka, da morajo biti naslovi v tem ali onem jeziku.

Čuden slučaj nesreče se je zgodil pred nekaj časa v Tolminu. Dva zrakoplovca iz Turina sta hotela preleteti zračne višave in priti na Dunaj. Pri Tolminu pa sta se morala spustiti na tla in se pri tem smrtno ponesrečila. Pokopali so ju v Tolminu. Bila sta rezervna častnika.

Avtonomije, o kateri se je toliko govorilo, do zdaj še nimamo. To se pravi, da vlada še ni imenovala onih mož, ki bodo zastopniki Slovencev in Italijanov. Pravijo pa, da se to zgodi v najkrajšem času. Politično društvo »Edinost« protestira proti taki navidezni avtonomiji, a ne brani onim, ki jih vlada imenuje, da sodelujejo.

Politične novice.

+ Hujskanje na vojsko. »Slovenski Narod« z dne 6. novembra t. l. je objavil krvav članek, v katerem dela razpoloženje za vojsko in sam izjavlja, da se ga je lotila naravnost »besna bojevitost«. Pravi, da je vojska potrebna, češ da se velesile nič ne ozirajo na koristi naše države, vsled česar da si hoče »Jugoslavija« priboriti svojo pravico makar tudi s puškami in topovi! Tako »Narod« s polnimi ustmi trobi v vojni rog in razburja ljudstvo. Čudimo se, kako državna oblast trpi take članke, ki morejo povzročiti največjo katastrofo v našem gospodarskem življenju. Tako hujskanje na vojsko, ki ni v ničemer utemeljeno, nujno žene cene živlom navzgor, povzroča padec valute in ogroža gospodarsko eksistenco vseh slojev razum verižnikov in vojniških spekulantov. Kakor se poroča iz Belgrada, je vojni minister »Jugoslovanskemu klubu« izjavil, da se vpoklicanje rezervistov ustavi, ker da to vpoklicanje sploh ni imelo značaja mobilizacije v vojne namene, ampak je le bilo poizkus, kako pri nas vojni aparat sploh funkcioniira, in je vrhutega imelo podati zunanjemu svetu doznan, da smo močni. Če vlada torej zdaj resno misli že na demobilizacijo, ne more zunanji položaj biti tako strašen, kakor ga slika »Narod«, ki govori o požigih, ubojih in oneščevanjih našega ljudstva (!) v Albaniji in poziva na krvavo vojsko, češ, doli je pekel, »naše otroke odvajajo v sužnost« itd. Da pusti oblast take pretiranosti in izmišljotine razširjati, je čisto nedopustno, ker bodo imeli za neizogibno posledico deruto na našem trgu. Vlada naj ljudstvo takoj pomiri, kakor je to storil napram »Jugoslovanskemu klubu« sam vojni minister. Za vojne hujskače pa bi bilo najbolje zdravilo, če jih gospod vojni minister pošlje v — Albanijo.

+ Stara natolcevanja. Demokratski listi, na čelu jim seveda »Slovenski Narod«, so vedeli te dni poročati, da se papež silno zanima za usodo ekscesarja Karla, da je belgrajski nuncij Cherubini povzel v tem oziru nekatere »korake« in slične historije, spričo katerih se liberalnemu špispurgarju seveda vsled »klerikalne nevarnosti« naježijo lasje na glavi. Vendar so si demokratski listi tudi topot vse prosto izmišlili. Vatikan je že pred več dnevi kategorično dementiral, da bi se bil sploh kaj vmešal v Karlovo afero, ker mu tega čisto nič ne gre. Toda demokratski listi prinašajo pač napade, dementijev pa ne. Brez natolcevanja naš svobodomiselni tisk pač ne more nikakor izhajati.

+ Idealizem demokratov. Nek liberalni pedagog toži v »Učiteljskem Tovarišju« na uvodnem mestu o nedostatih učiteljskih plačah in končuje svoj žalospjev dobesedno z besedami: »Prosvetno delo med narodom ne nese, treba bo začeti s čem drugim, drugače se bo prikazala uradna oseba sodniškega sluga, ki ne upošteva pri izvrševanju svojega uradnega posla prav nič učiteljskega idealizma in njegovega požrtvovalnega dela med narodom, temveč vrši hladnokrvno svoj posel. Tak je naš položaj!« — V podlistku pa isti »Tovariš« priporoča šolski deci požrtvovalnost za domovino, češ, kdor izgubi v boju za očetnjo roko ali nogo vsled šrapneta, naj se čuti počaščenega, zakaj brez največjih žrtvev se ne doseže nič velikega. Kako se sklada s tem idealizem »Tovarišev« uvodničarja? Tu vidimo, kako si liberalci predstavljajo svojo »brezpogojno državotvornost«!

+ Iz seje »Kmetijske družbe za Slovenijo«. V seji »Kmetijske družbe«, ki se je vršila 19. oktobra t. l., je poročal predsednik g. Pirc, kakor javlja »Kmetovalec« od 31. oktobra med drugim: »Septembra meseca se je vršilo poučno potovanje slovenskih kmetov v Srbijo, ki je imelo glavni namen, da se slovenski kmetovalci spoznajo s srbskimi tovariši in da se pouče o kmetijskih razmerah v Srbiji. — G. Steblovnik zahteva glede tega potovanja nekatera pojasnila, in sicer prvič o obnašanju kmetovalcev v Srbiji, ki so se po časopisnih vesteh v nekaterih krajih ne ravno dostojno obnašali, drugič, da se je pri razdeljevanju podpor za to potovanje upoštevalo v prvi vrsti pristaše Samostojne kmetijske stranke, tretjič, da se je namesto kmetovalcev vzelo s seboj učitelje, četrtič, da se je na tem potovanju smatralo Kmetijsko družbo kot strankarsko organizacijo Samostojne kmetijske stranke, petič, da se je oficijelno in neoficijelno pri govorancih napadalo slovensko duhovščino. Zahteva, da Kmetijska družba izrazi obžalovanje nad temi napadi na duhovščino. Pri debati o teh točkah in ki se je udeležje g. predsednik, tajnik, Črnagoj, Vrečko, Černe F., Ažman, Meden in dr., dobi g. Steblovnik vsa potrebna pojasnila. — G. predsednik izrazi obžalovanje na tem, da se je dogodil nedopusten incident, ko je eden udeležencev napadal našo duhovščino, izjavi pa, da je bil dotični govornik takoj in temeljito zavrnjen od drugega udeleženca tega potovanja.« — O teh stvareh smo mi že poročali, pa se nam je ugovarjalo. Naše vesti potrjuje sedaj uradno poročilo o seji »Kmetijske družbe«.

+ Amerika in razorožitev na morju. »Matine« poroča iz Washingtona: Oficijelno glasilo washingtonske vlade izjavlja, da o razorožitvi na morju ne more biti govora, dokler traja angleško-japonska zveza. Kajti ne more se določiti najvišje število bojnih ladij za vsako državo, obenem pa dovoliti, da se mornarici dveh držav združita. V tem slučaju je taka določitev brezpredmetna, ker bi ona država, ki bi ne prekoračila določenega ji števila, prišla lahko v položaj, da se bori proti močni mornarici dveh držav. Če se torej sprejme določitev najvišjega števila pomorskih enot, se mora tudi sprejeti določba, ki zabranjuje spojitve dveh mornaric. — Kakor se zdi, tudi washingtonska konferenca ne bo zagotovila človeštvu miru.

+ Zmagoviti Italijani. Naša vlada zahteva od madžarske vlade točno izvršitev trianonske mirovne pogodbe. Ta pogodba je, kakor piše belgrajska »Epoha«, znatno »ublažena« po zaključkih konference v Benetkah (v resnici je trianonsko pogod-

«Lepa, kaj?« Vse zobe je kazal od veselja. «Fleina je. Ali ste še kaj nakupili?»

Tujec je pogledal njegov nahrbtnik.

Pavle se je pretrašil. Presneti človek, če je v zvezi s cestinarji.

«Kako pa vi mislite, kaj poreko carinarji zavoljo punčke?»

«Luksum! Plačali boste.»

«Za permej — da ne bom plačal. Ali je to luksum, če otroku prinesem štruco z Gradca? Po-vejte, ali je to luksum?»

«Taka lepa punčka je luksum.»

«Ali mislite, da moja Lojzka ni lepa? Ali je to tudi luksum, za zlomika, če je lepa? Ali naj jaz otroku, ki ga imam rajši nego vseh pot konj, prinesem škafličico biksa, da si bo svoj lep obrazek odluskal? Gospod, ali je res ali ne?»

«Kaj pa pomaga, če bi bilo res, postava je postava.»

«Če sam vem, kaj je postava. Dobro, luksum je taka reč, ki je nepotrebna. Ali ne?»

«Tako je.» «Vprašam torej, ali more kakšna postava človeka siliti, da kupuje reči, ki niso potrebne — ki so luksum, kot se pravi po jugoslovanskem.»

«Postava hoče prav vsa to potratno zabraniti.»

«Ni res. Zadrniti me je dobil orožnik, ko sem vozil brez luči. Zadrniti me je za 10 dinarjev. Zdrj pa preudarite: Grem kupit svetilko za voz, da bi imel mir. Draga, kot bi bila zlata. Zjelim se. Pa pravi štacunar: »Oče, to je luksum, nanj je visoka carina — zato je tako drago.« Torej postava pravi: Luksum ne kupuj, če ga pa ne kupiš, te pa zadrignejo. Kaj?»

Tujec se je presedel še bližje Pavleta. Zakaj mož se mu je zdel prebrisan.

«No, morda vas zaradi punčke ne bodo preganjali. Na svilo in na kako usnjato reč so posebno gorki. Tega pa skoro gotovo ne nosite seboj?»

«Kako vrta vame?» je pravzaprav strahoma pomislil Pavle in mu ni izdal ničesar.

«Kaj pa kaj vi nosite seboj?»

«Jaz imam še bolj majhno reč kot to punčko, pa je veliko bolj nevarna.»

«Revolver?»

«Kaj revolver! Ko bi vam jaz smel zaupati. Vi bi mi lahko pomagali.»

«Zaupati? Meni? Če rečem, držal kot bi bilo hudolesovo trto privezano.»

«Ne bo zastoj.»

«Potem držal za deset trt.»

«Ali uganete, kaj nosim?»

«Ne vem.»

«Tega ima vsak seboj.»

«Ampak jaz imam tuji denar, tuje valute, ki so prepovedane.»

«Prepovedane?»

«Ali vam niso pregledali denarnice?»

«Aha, zatorej.»

«Glejte, pri vas jih ne bodo iskali. Imate preveč pošten obraz. Pri meni je bolj nevarno.»

«Kar sem z denarjem. Pomislite, petsto koštrunov — in še tobaka cele bale sem prekučnil čez mejo, pa me niso dobili.»

Tedaj je vstopil mlad oficirček, lep, zlikan, kot le kaj. Tujec je sunil Pavleta s komolcem.

«Potne listine, prosim, gospoda,» se je vljudo poklonil potnikom in salutiral.

Pavle je opazoval sopotnika, ki je malomarno potegnil potni list in ga ponudil častniku.

Nato mu ga je pomolil tudi Pavle.

«Imate kaj zacariniti?» je vprašal častnik Pavleta, sopotnika pa nič, ki mu je ponudil finih cigaret.

«Ga je že podkupil,» je mislil Pavle in žal mu je bilo, da ni imel več klobas. Vse bi mu bil dal.

Pavle je vstal in pokazal cekar. «Punčko, tole punčko imam za mojo malo.»

Častnik se je ljubeznivo nasmehnil in dejal: «Aj, lepa punčka!»

«Poglejte, spi, gleda — spi — gleda — in joka — poslušajte...»

«Čegav je ta nahrbtnik?»

«Moj, prosim. Teta mi je umrla — staro obleko nosim — sem podedoval — saj ni nič vredno — za spomin samo —»

Častnik je potipal nahrbtnik, salutiral in šel dalje.

Pavle je molčal, dokler ni častnik odšel. Nato se je opogumil:

«Ali ga nisem izvrstno ukanil?»

«Kaj pa imate v nahrbtniku?»

«Uždo in vaje.»

Za to se tu ne menijo. Ampak v Mariboru bo ta reč sitna.»

«V Mariboru? Vi me še ne poznate. Saj sem že povedal, tisoč koštrunov sem spravil čez mejo.»

«Pet sto ste rekli prej —»

(Dalje.)

bo konferenca v Benetkah predla. Na pri-tisk velike antante pa bo naša vlada in ž njo vred mala antanta beneški sporazum med Madžari in Lahi vzela »obzir«, češ da znači beneški sporazum »skromno mejno korekturo«. To se pravi z drugimi besedami: Lahi, katerim dajejo veliki za-vezniki vedno prav, zmagujejo.

+ Italijanski parlament. Kakor poroča-jo italijanski listi, se nide italijanski par-lament najbrže 23. t. m. Na dnevnem redu bo zakon o izpolnitvi komisije za preis-kavo o vojni, dalje vprašanje latifundij in brezposelnosti. Proti brezposelnosti sta se-stavila ministra Bonomi in Beneduce obse-žen načrt za javna dela, za izvršitev kate-rega zahtevata od zakladnega ministra eno milijardo lir.

Dnevne novice.

— **Franciška cerkev v Šiški.** V »Jutru« št. 260 z dne 4. nov. se je nekdo obregnil v to, da tukajšnji oo. franciški pobrajo pri svojih feranih milodare za po-pravo lepe Marijine cerkve v Ljubljani. Da bi odvrnil dobrotnike, pa pravi, da so te dni kupili v Šiški parcelo za novo cer-kev za 1 milijon kron. Stvar je ta: oo. fran-ciškani so kupili zlasti na prizadevanje rajnega velikega prijatelja delavcev dr. Kreka, z denarjem, priberanim po co-lem svetu vrt firme Reininghaus v Spodnji Šiški. Rajni dr. Krek je storil proti svoji navadi le iz ljubezni do delavcev nešteto korakov v razna dunajska ministrstva, da bi se omogočila zgradba nove cerkve. Nje-govi zadnji koraki na Dunaju so bili stor-jeni v ta namen. Vojska je to akcijo popol-noma preprečila. Ker je pa ta svet za zgradbo nove cerkve neprilichen, proti kon-cu Šiške, se je mislilo na to, kako bi se napravila kaka zamenja. Zdej se je pose-čilo dobiti bolj pripraven svet, bolj v sre-dini in zato se je vrt Reininghause prodal in za to vsoto se je ta svet kupil. Da je cer-kev v Sp. Šiški potrebna je dokaz to, da je sedanja zasilna cerkev-baraka, ki je voja-kom med vojsko služila za službo božjo, vsako nedeljo in praznik prenapolnjena. V Sp. Šiški je bilo pred vojsko komaj 5000 ljudi, zdaj jih je gotovo več kot 7000. Šol-ski otroci so zdaj vsaj pod streho, kedar so pri službi božji. Ta zasilna cerkev pa ne bo dolgo stala. Že zdaj je vsa podprta in prvi večji sneg bi jo mogel potlačiti. Da služba božja v Sp. Šiški ni nepotrebna, naj se prepriča »Jutro« dopisnik ob nedeljah in praznikih. Menimo pa, da ni nobenemu v škodo, ako delavstvo — kar je večina šišenskega prebivalstva — tako rado obis-kuje službo božjo. Vse tiste milijone pa, o katerih sanja dopisnik »Jutra«, oo. fran-ciškani prav radi njemu prepuste, samo da plača ž njimi njih dolge.

— **Pogreb umrlega Franca Šmalca,** trgovca s klobuki v Ljubljani se vrši v po-nedeljek, dne 7. novembra ob 10. uri do-poldne v Mirni na Dolenjskem. 4049

— **Tržič.** V ponedeljek, dne 7. nov. t. l. priredi prosvetni odbor D. J. zopet predavanje v »Našem domu«. Predava g. J. Vider: »Kaj smo in kaj hočemo.« Zače-tek ob 8. uri zvečer.

— **»Čas«.** Opozarjamo še enkrat na »Čas«, katerega prva številka za leto 1921/22 znaša 25 din, za ustanovnike L. dr. 28 din. Za dijakse se je na zadnji seji L. dr. določila cena 15 din.

— **Demokratski štab v zadregi.** Po-krajinska uprava je predložila belgrajski vladi predlog radi odlikovanja funkcionar-jev ljubljanskega vzorčnega semnja in med drugimi tudi predsednika in podpredsed-nika trg. zbornice v Ljubljani. Ta predlog je spravljal štab demokratske stranke v ne-malo zadrego, kajti končno odločitev o odlikovanju si je pridržala demokratska stranka in je morala tudi v tem slučaju izreči svojo sodbo. Glede Ogrina je bila stvar lahka, kajti že kvalifikacija, da pri-pada SLS, je bila dovolj tehten razlog, da ga izbacijo iz liste izvoljenih. Hujsa je bila odločitev pri predsedniku, kajti on je njihove gore list, toda kvalifikacija ima slabo; bil je namreč radi tega, ker so mu drugi moko pokvarili, po nedolžnem obso-ju na 14 dni. Bilo bi vendar malo pre-več, moral je tudi on iz liste. Gospoda Ogrina ni bolelo, ker ni od demokratske nikoli pričakoval protekcije, a g. Knez se ni mogel utolažiti, dokler mu niso obljui-bili mesto »ordenac« pomiloščenja. Tako sicer še nima kvalifikacije, ki je potrebna visokim odlikovancem, a vendar še ni izgubil nade, da obdrži kvalifikacijo, ki je potrebna za predsednike trgovskih zbor-nic, to pa samo v slučaju, če je res pomiloščenje tako, kakor podelitev odlikova-nja, pridržano štabu demokratske stran-ke. Bomo videli.

— **Na našo čestitko k imenovanju ge. drice. A. Piskernik** za redno članico nem-škega bot. društva je želelo tudi »Jutro« — sicer šele po osmih dneh — na svoj na-čin čestitati. Bodi nam pa dovoljeno, da »najbolje informirani slovenski list« pouči-mo, da more postati redni član nemškega bot. društva samo tisti, ki se je s samo-stojnim raziskovanjem na znanstvenem po-lju že udeleževal in ki ga predlagata za

sprejem vsaj dva vseučiliška profesorja. Redno članstvo take organizacije zahteva znanstveno kvalifikacijo, slično kakor jo zahtevajo vse znanstvene akademije. Na-ravno je torej, da nikdar ne bo postal član tega »nemškega« društva kak plehki in gostobesedni znanstveni širokoustnež, če-tudi plača »nekaj mark« članarine. Dopis-nik »Jutra« naj se le jadrno potruji, da postane član, če že ne nemškega bot. dru-štva, pa vsaj zagrebške akademije znanos-ti: ko pa mu bo to oboje spodletelo, mu morda kak zoološki panoptikum v Later-manovem drevoredu podeli članstvo in di-plomo, ki si jo naj vtakne za klobuk.

— **Tržaška posojilnica in hranilnica v Trstu** pozivlja vse imetnike od nje izdanih in deleženih knjižic, katere še niso bile po požigu Narodnega doma (Balkana) v pregled predložene, da jih predložijo ali pa priporočeno vpošljejo v svrhu pregleda (priložijo naj se znamke za povrnitev knji-žic) Kmetiski posojilnici v Ljubljani. Dele-žev in hranilnih vlog onih knjižic, katere ne bodo do konca novembra t. l. predložene, ne bo mogla Tržaška posojilnica in hranilnica vpoštevati pri obrestovanju in bo morala odkloniti odgovornost za vse eventualne posledice.

— **Lepe prikazni na nebu.** Merkur doseže 16. t. m. največjo razdaljo na des-no (zahodno) od sonca in ga bo mogoče videti skoro ves ta mesec na vzhodu. Vzha-ja okoli pol 6. zjutraj. — Mars dohiti dne 14. t. m. zjutraj Saturna in gre v raz-dalji 53 minut mimo njega dalje; dne 27. t. m. zjutraj doide Jupitra in gre mimo njega v razdalji 10 minut. Obe konstela-ciji se izvršita v ozvezdju Device na ju-tranjem nebu.

— **Uradna objava.** Od kr. policijskega ravnateljstva v Ljubljani smo prejeli: Po naročilu pokrajinske uprave se Vas ob-vešča, da se sme o mobilizaciji (pod-črtalo uredn.) samo toliko poročati, kolik-or se o tem uradno objavlja.

— **Slovanski medicineri v Gradcu.** Od tam nam piše koroški Slovenec-mediciner: Tu nas je medicincev zelo veliko, posebno je veliko število Srbov in Bolgarov, potem pridejo še Hrvati in Slovenci. Jugoslovanski akademiki imajo svoje »Jugoslov. dru-štvo«. Na univerzi se govori več v slovan-skih jezikih, kakor nemški. Ravno tako se govori tudi v kavarnah.

— **Zborovanje slovenskih notarjev.** Pri-pravljajni odbor organizacije notarjev sklicuje shod v nedeljo, dne 13. t. m., v magistratno dvorano v Ljubljani. Dnevni red: 1. Posveto-vanje glede zakona o taksah (ref. not. g. Hu-dovernik). 2. Poslovni davek (ref. not. g. dr. Kuhar). 3. Smernice o novem notarskem redu (ref. not. g. dr. Kuhar). 4. Organizacija no-tarjev (ref. g. dr. Stojan). — Shod se vrši ob 11. uri dopoldne.

— **Mesto uradnega sluge** razpisano je pri deželnem sodišču v Ljubljani. Služba podurad-nika ali sodnega sluge je razpisano pri okrajnem sodišču v Šmarju.

— **Nesreča.** Ko so kopali zemljo za novo občinsko pot iz Horjulja v Ligojno, je podsula zemlja Horjulca Andreja Gabrščka, ki je bil nevarno poškodovan.

— **Ukradene kokoši.** Posestniku Franči-sku Tomcu v Dobrovi je bilo ukradeno 16 ko-koši.

— **Napad z nožem.** Jakob Klemenc iz Olševka je z nožem napadel in težko poško-doval delavca Franca Zabrezovnika iz Ol-ševka.

— **Prijeta ciganska tolpa.** V Podklancu so orožniki aretirali cigansko tolpo, obstoječo iz treh oseb: Tomaža Hodoroviča, Marijo in Aga-to Hodorovič, ker so nameravali v Italijo iz-tihotapiti štiri konje. Pri tolpi so dobili tudi belega psička in belo psico, katera je bila ne-davno ukradena posestniku Janezu Ovšaku v Šmartnem pod Šmarno goro, kateremu so isti cigani ukradli tudi perila v vrednosti 5000 K.

Gospodarstvo.

BORZA.

Curib, 5. novembra. Devize. Berlin 2.175, Holandija 185.75, New York 537, London 21.15, Pariz 39.65, Milan 21.95, Praga 5.30, Budimpešta 0.55, Zagreb 1.45, Bukarešta 2.50, Varšava 0.21, Dunaj 0.19, avstrijske žigosane krone 0.12.

g **Posojilo na Angleskem.** »Jugoslovanski Lloyd« poroča, da je tvrdka Buluon ponudila naši državi 5 milijonov funtov šterlingov po kurzu 91 in s 7 odstotnimi obrestmi. Pogoji po-sojila je, da se ta posojeni kapital vsaj deloma placira za gradbo Jadranske železnice. Dr. Kumanudi je s posredovanjem angleskega fi-nančnega ministrstva v pogajanjih tudi z dru-gimi bankami, ki so stavile nove ponudbe. Po-sojilo se bo na vsak način najelo samo v tuji valuti.

g **Stanje papirnatega denarja v Jugosla-viji.** Po uradnem izkazu Narodne banke dne 22. oktobra je bilo papirnatega denarja v pro-metu 4.407.256.715 dinarjev.

g **Rumunsko posojilo v Švici.** Rumunija je najela v Švici za 40 milijonov švicarskih fran-kov posojila, in sicer 16 milijonov v denariju in 14 v poštnem, brzojavnem in železniškem materialu. Posojilo bo vrnjeno leta 1922, in sicer tako, da bo Rumunija izvozila žita v Švico 15.000 vagonov.

g **Stanje papirnatega denarja v Nemčiji.** Dne 22. oktobra je bilo v Nemčiji za 95.467.1 mark papirnatega denarja v prometu. Stanje se je povišalo za 313.3 milijonov mark.

g **Zunanja trgovina Češkoslovaške.** Češko-slovaška je uvozila vsega skupaj za 4.044.219 čsl. K. meterskih stotov blaga, izvozila pa za 8.500.711 čsl. K. meterskih stotov.

g **Dobava denat.** (gorivnega) spirita. Ker se je špirit izdatno podražil, se je urad za pospeševanje obrti v Ljubljani odločil preskrbeti obrtni-kom večjo množino denat. spirita po nizkih cenah. Interesente naj obvezno prijavijo svoje potreb-ščine najkasneje do 12. t. m. na naslov Urada za

pospeševanje obrti, Ljubljana, Dunajska cesta 22.

g **Konferenca o uvoznih carinah na mono-polne predmete.** Generalna direkcija carine v Belgradu sklicuje na dan 10. novembra ob 9 uri dopoldne konferenco interesiranih indus-trialcev, ki proizvajajo monopolne predmete, in sicer cigaretni papir, smodnik, petrolej, sol in vžgalice o uvoznih carinah na monopolne predmete, ki do sedaj ni obstojala, ki pa je v svrhu zaštite domače industrije potrebna. — Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani pozivlja radi tega interese, da se zglasijo v zborniški pisarni radi določitve delegatov za konferenco.

g **Angleška banka je znižala diskont** od 5½ % na 5%.

štalerske novice.

g **Predsednik okrožnega sodišča** v Mari-boru postane dr. Toplak.

g **Tožba Pesek kontra Klemenčič** se že nahaja pred mariborskim okrožnim sodiščem. Vzklicna razprava se v kratkem razpiše.

g **Mariborsko sodišče** je še vedno brez razsvetljave, ker je zmanjkalo fonda za na-daljevanje inštalacije. Razprave se vrše sedaj pri razsvetljavi sveč.

g **Promet iz Maribora** se vrši na vse strani popolnoma redno in so vse vesti, da je pro-met iz Maribora zaradi vojaških vpoklicev omejen, neosnovane.

g **Veliki nalivi** so bili včeraj ob štajersko-hrvatski meji. V Mariboru je padlo le nekaj kapelj dežja.

g **Tožbo g. Pirca proti »Mariborski tiskar-ni«** je okrajno sodišče zaradi višine zneska odstopilo okrožnemu sodišču.

g **Prestavljeno** razli sta se društvi: »Deut-scher Gabelberger Stenographen Verein« v Ma-riboru in »Männergesangsvereine« v Velenju.

Ljubljanske novice.

lj **»Mlinar in njegova hča«** se ponovi da-nes ob pol 8. uri zvečer v Ljudskem domu. Opozarjamo vse, ki si hočejo ogledati to lepo igro, naj nikar ne zamude kupiti si vstopnico v predproadi v Ljudskem domu, II. nadst., vrata 25.

lj **Elizabetna konferenca pri sv. Petru** v Ljub-ljani priredi v nedeljo, 6. novembra ob 7. uri zve-čer v društvenih prostorih, Župniška ulica 1, ča-jev večer s tombolo. Ker je čisti donos te pri-reditve namenjen izključno v dobrodelne namene, za podpiranje ubogih v šentpeterski župniji, se prosi za množičen obisk. (K)

lj **Osrednji svet družbe sv. Elizabete** ima svojo mesečno sejo izjemoma v torek, 16. t. m.; ne pa prihodnji torek, 9. novembra.

lj **Šentjakobska prosveta.** Danes ob 6. uri zvečer bo zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami. Vabimo k obilni udeležbi!

lj **Vznemirjena vlada.** Uradno se po-roča: Po mestu krožijo tendenciozne vesti, ki se nanašajo na orožne vaje, tako: da se bo mobiliziralo v večjem obsegu, da se bo pričela vojna z Italijo, da se naše čete že bijejo z Madžari in druge slične neresnice. Vse te govorice so izmišljene iz zlobnih ali spekulativnih namenov. Mali ententi gre samo za to, da po Karlovem poizkusu pomaga vzpostaviti red na Madžarskem in zasigura mir Srednje Evrope. Ničče naj ne verjame po brezvestnejih izmišljenim vestem. Kdor zaloti razširjevalca takih vznemirjalnih novic, naj ga nemudoma ovadi pristojni oblasti.

lj **Poziv brezstanovancem.** Radi rev-i-zije se vabijo stranke, ki so zaprosile za rodbinsko stanovanje v Ljubljani pri bivšem Državnem stanovanjskem uradu in so še sedaj brez stanovanja, naj se zglaste v pisarni navedenega urada na Dunajski cesti št. 40 (vogal Ceste na Južno želez-nico) od 9. do 13. ure, in sicer: dne 8. nov. t. l. stranke z začetnico imena A do H, dne 9. nov. stranke z začet. imena I do N, dne 10. nov. stranke z začet. imena O do Š, dne 11. nov. stranke z začet. imena T do Ž. — **Hovanski.**

lj **Koncert v dvorani hotela Tivoli** v ne-deljo (danes) 6. t. m. igra godba Dravske divi-zije od 15. do 20. ure. Vstopnina prosta. Do-mače jetrne in mesene klobase. Izborna vina. Se pripravi: Vek. Dolničar. 4060

lj **Imenovan** je za profesorja na državni višji realki v Ljubljani dr. Anton Papež, bivši profesor na realki v Gorici.

lj **Areacije.** Pretkanega goljufa in tihotapea so prijeli organi g. okrajnega nadzornika Topli-karja. Mož je invalid in se piše Uhl Friderik. Se-znanil se je s trgovko Franjo Dolinšek na Ostro-nem, katera mu je posodila 4700 kron, ker ji je rekel, da bo s tihotapstvom iz Avstrije v Jugo-slavijo napravil sijajno kupčijo. Uhl je odšel v Radgono, kjer je nakupil veliko blaga. Ko se je vozil s čolnom čez Muro ponoči v Jugoslavijo, ga je zasledila avstrijska obmejna straža, nakar je Uhl popustil blago in prekoratil Muro. V koliko-ko Uhlrove trditve resnične, bodo že na sodišču ugotovili. — Na glavnem kolodvoru je policija aretirala spremeljvalca voz Aleksandra Pavliča, o katerem se je ugotovilo, da je ukradel Scagnet-tijo v Metelkovi ulici 2500 kron in Antonu Mar-kunu 2000 kron vredno kolo. Ukradeni kolesi sta se vrnila lastnikoma. — Zapril so Mihaela Šeška, ker je svojo gospodarja Franca Goloba ogoljufal za veliko vsoto denarja. Ponarejal je dobav-ne listke od stehantih in prodanih kož. Listke je ukradel pri trditvi, kateri je vozil kož. Prigolju-fani denar je s svojimi prijatelji zapil.

lj **Invalid** je izgubil na praznik Vseh svet-nikov na južnem kolodvoru zimsko rokavico. Ker za najditelja itak nima pomena se prosi, da jo odda v našem upravitelstvu.

lj **Prehuda kritika.** Ključavničar Rudolf Bur-nik je bil radi komunistna izgnan iz Karlova in ker je odobraval atentat na kralja Aleksandra in na ministra Draškovića. Odšel je v svojo domovinsko občino Ziri. Dne 29. avgusta letos je pa govoril v pričo Vincenca, Marije in Julijane Roje v Ljubljani, da ni prav, ker komuniste tako prega-njajo, ker je to dobro, kar so hoteli komunisti do-

seči. Napravil so v Rusiji red in ga bodo tudi pri-nas. V dveh mesecih bo prišlo do revolucije in bo tekla kri v potokih. Srbov se moramo izbežiti, na-praviti se mora taka republika, kakršna je v Ru-siji; Jugoslavija mora razpasti. Slovenci bodo prišli pod oblast Italijanov. Deželno sošišče je priso-dilo za to Burniku 8 mesece zapora.

Socialni vestnik.

LETNO POROČILO

inspekcije rada kraljevine SHS o njenem delova-nju leta 1920.

II.

Inspekcija dela (ali v uradni slovenščini: In-spekcija rada) je v svrhu uspešnejšega poslovanja razdeljena v osrednjo inspekcijo dela in v okrožna obrtna nadzorništva. Pri odreditvi delokroga po-sameznih obrtnih nadzorništev se ni gledalo na teritorialno obsežnost, temveč na to, kako je raz-vita v posameznih krajih industrija in obrtništvo. »Radi tega je povsem naravno, da imajo pokre-jine z razvito industrijo, modernim in številnim obrtništvom večje število obrtnih nadzorništev, ko pokrajine, ki so pretežno agrarne.« (Stran 10.) Zato je razumljivo, da je Srbija in Macedonija raz-deljena v pet, Vojvodina v dva, Hrvatska v tri, Slovenija v tri, Dalmacija v dva in Bosna s Her-cegovino v tri okrožja. Torej 18 okrožnih nadzor-ništev. Od teh jih je l. 1920. delovalo v Srbiji 5 (nastavljenega osebja 17), v Vojvodini obo (osebja 10), v Hrvatski nobeno, v Sloveniji 2, v Celju in Ljubljani (osebja 6), v Dalmaciji 1 (osebja 1), v Bosni 3 (osebja 7).

Od 18 nadzorništev jih je torej delovalo 12. Obrtna nadzorništva so samostojni (avtonomni) uradi, ker jim ta samostojnost garantira večji ugled v razmerju z zainteresiranimi strankami in jim omogoča hitro in čisto poslovanje. Kot vzrok, zakaj ni poslovalo vseh 18 inspektoratov, se na-vaja pomanjkanje tehnično in socialno-politično izobraženega osebja.

Letno poročilo je torej v toliko nepopolno, ker manjkajo podatki od 6 okrožij in pa tudi radi tega, ker posamezni nadzorniki radi pomanjkanja osebja niso mogli v kratkem času zbrati potreben material. Kakor poroča v svojem poročilu osrednja inspeksijska dela, ni pričakovati, da bi se ta stvar izboljšala pred l. 1923. To nam dokazuje, da na merodajnih mestih za eno najbolj perečih vprašanj ni pravega umevanja. Mislimo, da je že skraj-ni čas, da pride v tem oziru do temeljite spre-membe. Kljub temu je letno poročilo po svoji vse-bini še dokaj zanimivo.

Iz poročila osrednje inspekcije dela, ki obse-ga okrog 40 strani, je razvidno, da se je omejilo v glavnem na organizatorično delovanje. Poročilo nam daje splošen pregled o delovanju posame-rnih nadzorništev. Ker bomo podrobnosti omenili pri poročilih o posameznih okrožjih, se tu ne bo-mo spuščali v podrobnosti. Iz tega poročila je raz-vidno, da so podatki iz Slovenije še najtočnejši in da je tudi stanje v splošnem zadovoljivo. V sploš-nem je bilo pregledanih 1138 podjetij, v katerih je bilo zaposlenih 36.027 delavcev. Graditev novih podjetij je bilo razmeroma jako malo, nekaj okrog 190. Priporočiti pa se mora, da po nekih pokraj-i-nah ustanavljajo in zidajo kar cele tovarne, ne da bi to prijavili oblastem. Sploh se uradi predpisi premalo upoštevajo in je ta malomarnost povzo-čila prav mnogo nesreč, ki so zahtevale tudi smr-tne slučaje.

Glede nesreč navaja poročilo samo iz Slove-nije točne podatke, ker so poslala druga nadzor-ništa samo delne sezname. Skupno je bilo 860 slučajev ponesrečenj, od teh 40 smrtnih. (Dalje.)

Katoliški vestnik.

c **Razveseljivo dejstvo.** Kakor poroča »Koroški Slovenec«, je letos v celovškem bogoslovnem semenišču vpisanih 39 bogo-slovcev, med njimi 7 Slovencev. Vsa čast tem mladeničem, ki niso zapustili svojega naroda in ga hočejo še v bodoče vzgajati v pravem duhu.

c **Kardinal Faulhaber o verski šoli.** Kar-dinal dr. Faulhaber je govoril na nekem sho-du društva katoliških starišev o šolskem vpraš-anju in izjavil med drugim: V društvih kato-liških roditeljev nočemo odpreti postranske vrata, skozi katera naj pride duhovsko šolsko nadzorstvo. Kaj hočejo društva starišev? Pospeševati hočejo versko šolo in jo braniti pred šolami, ki ne poznajo nobene razlike v veroizpovedi. Načrt državnega šolskega za-kona ima izraz skupna šola. Lep izraz, s ka-terim se pa morejo vršiti velike zlorabe. Dru-žina se mora smatrati kot pravno zaključeno svetišče z pravnimi dolžnostmi. Prevelika raztegnitev pojma države napram družini in posamezni osebnosti povzroča, da posega dr-žava s svojimi zakoni v privatno življenje in v družino na tak način, kakor bi prej tega kratkomalo ne bili prenesli. Dejstvo, da ve-čina starišev želi versko šolo, se dosedaj ni upoštevalo. Tu se morajo dvigniti vsi kato-liški stariši in zaklikati: Svoji pravice do ve-sti si ne damo krčiti! Šolske diktature si ne damo usiliti!

k **Monsignor Baudrillart, rektor ka-toliške univerze v Parizu** in član franco-ske akademije, je bil 28. oktobra t. l. v prisotnosti 35 škofov in ogromnega števila občinstva, med katerim se je nahajala eli-ta pariške družbe, v katedrali Notre Da-me posvečen za škofa. Monsignor Baudril-lart je ena najmarkantnejših osebnosti moderne Francije, ima največ zaslug, da je pariška katoliška univerza postala sre-dišče katoliškega dijaštva iz celega sveta in je tudi v diplomatičnem svetu zelo znan, ker je baš njemu najbolj pripisovati za-sluge, da so se upostavili diplomatski od-nošaji med Francijo in Vatikanom. Mon-signor Baudrillart je tudi znan po svoji ve-liko naklonjenosti do jugoslovanskega di-jaštva.

Narodno gledališče.

Drama.

Nedelja, 6. nov.: Golgota. Izven.
Ponedeljek, 7. nov.: Oče E.
Torek, 8. nov.: Zaprtlo.

Opera.

Nedelja, 6. nov.: Boheme. Izven.
Ponedeljek, 7. nov.: Zaprtlo.
Torek, 8. nov.: Boris Godunov. A.

Prosveta.

pr **Spored koncerta**, ki ga priredi v čast svojemu častnemu članu J. Aljažu Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« v ponedeljek, 7. novembra, ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona«: 1. Jakob Aljaž: a) Ne zveni mi! b) Domorodna iskrica. (Mešani zbor.) — **Izročitev srebrnega venca novemu častnemu članu J. Aljažu.** — 2. Ant. Lajovic: a) Hiša. b) Pastirski. (Mešani zbor.) — 3. Ant. Dvořák: a) Tolažba. b) Prstan. (Dvoglasi ženski zbor s klavirjem.) 4. Dr. Fr. Kimovec: Otroci bezgajto murčka. (Mešani zbor.) — 5. O. Dev: Svata na poljani. (Mešani zbor.) — 6. Kratek odmor. — 6. J. N. Polášek: Synečku, synečku... — 7. Boh. Pokorný: Teče voda, teče. (Slovaški nar. Moški zbor.) — 8. Dr. Fr. Kimovec: a) Teče mi vodica. b) Marko skače. (Prekmurski narodni. Mešani zbor.) — 9. Ant. Dobronič: Makedonec! (Iz Makedonije. Moški zbor.) 10. St. Mokranjac: Deseti rukovet. (Pesmi iz Ohrida. Mešani zbor.) — Med petjem vstop v dvorano prepovedan. Vstopnina:

sedeži po 10, 8, 6, 5, 4 in 3 dinarje, stojišča po 2 dinarja, dijaki in vojak po 1 dinar. — Predprodaja vstopnic v trafiki v »Unionu«. Začetek točno ob 8. uri, konec ob pol 10. uri.

pr **Muzika Dravske divizije**. Pri sintoničnem koncertu 10. t. m. nastopi kot solist koncertni mojster Anton Rieck, ki bo sviral Mendelssohnov violinski koncert s spremljevanjem orkestra. G. Rieck, absolut dunajske akademije in učence mojstra Roseja, je bil koncertni mojster dunajskega »Tonkünstlerorchestra« in v velikih opernih gledališčih. — Vstopnice za koncert prodaja trafika v Prešernovi ulici št. 54.

pr **Slovenski umetniki v Zagrebu**. Skupno s hrvatskimi so razstavili naši umetniki, združeni v klubu »Sava« pretekli mesec v Zagrebu. Razstava, prirejena v Umetniškem domu je bila izredno obsežna in kvalitativno jako zanimiva. Slovenska umetnost je tudi to pot v Zagrebu pokazala svežost svojega lepega razvoja. Tudi gmetni uspeh je bil povoljen, prodalo se je več stvari. Hrvatska pokrajinska vlada je kupila za Moderno galerijo dela treh slovenskih umetnikov, in sicer Jakopičev »Šiviljce«, Tratnikovo sliko »Obrabe in Jakčev lesorez »Koncert«. To so menda prve slovenske umetnine v hrvatski Moderni galeriji.

pr **»Slovenski Učitelj«**. Vsebinska 10. številka: Adolf Sadar: Vzroki zanemarjenosti in vzgoja zanemarijene mladine. — Kom. Ilič: Priprava na pouk. — A. Lebar: Kaj ovira in kaj pospešuje pouk v čitanju in pisanju na pomožni šoli.

pr **Mladika**. Izšla je 19.—20. številka ilustriranega polumesečnika. Raznovrstna leposlovna in poučna vsebina ter krasne umetniške priloge so najbolje priporočilo za ta list

naših goriških bratov. Dobi se tudi v Ljubljani v trgovini »Nove Založbe« na Kongresnem trgu.

pr **Lepa knjiga s podobami**. Našo dečo bomo najbolj razveselili z novo knjigo, ki je izšla v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani pod naslovom: **Robinson starši**. Povest s podobami. Vsi važni in najzanimivejši dogodki svetovno znanega Robinsona na samotnem otoku so tu upodobljeni v krasnih barvnih slikah. Besedilo Robinsonove povesti pa je okrajšano. Knjiga ima jako nizko ceno 32 K in se dobi v vseh knjigarnah.

Poslano.*

Novo projektirana mednarodna-trg.-sped. d. d. »Orient« v Mariboru se poslužuje v svojo svoje agitacije doslej popolnoma neobičajnega in nedostojnega tona v nadi, da zamore s svojo nelojalno reklamno politiko pridobiti zaupanje v trgovskem svetu.

Pripominjamo, da tega nekvalificiranega postopanja ne obsojamo samo mi spediterji, temveč tudi vsi izkušeni faktorji v našem trgovskem svetu, katerim take prazne fraze nimalo ne imponirajo.

Upravičeno dvomimo, da se na pozivu podpisani trgovci strinjajo s te vrste re-

* Uredništvo za spise pod tem naslovom ni odgovorno.

klamo, temveč smo mnenja, da je ta malo dostojna reklamna politika delo posameznika, to tembolj, ker se delajo obljube, na katere dotičnik sam ne veruje.

Iskreno obžalujemo naše trgovce, ki so se dali na ta način zavesti, da izkazujejo poverenje raznim ljudem, ki tega poverenja ne zaslužijo. Na taki bazi »snavlja« tvrdko je pač zelo netrговsko. Ako bi reprezentanti tega društva bili v šped. stroki naobraženi ljudje, bi se gotovo ne posluževali takih sredstev.

Zavedajte se, da ste z Vašim nelepim napadanjem žalili cel šped. stan ter zahtevamo od Vas, da najkasneje v teku 8 dni Vaše drzne napade na naš stan javno prekličete v vseh časopisih, v katerih ste objavili Vaše vabilo na subskripcijo delnic.

Obžalujemo, da smo prisiljeni to novo se osnavljajoče društvo na ta način pozdraviti!

Za Savez špeditera Jugoslavije
Sekcija Maribor

Stev. Tončič,
t. č. predsednik.

Hrastinsky,
t. č. tajnik.

Ženitna ponudba.

Premožen vdovec, dobrosrčne in miroljubne narave, želi znanja in svrhu takojšnje ženitve z gospodično ali vdovo (brez otrok ni pogojno), katera ima lepo posestvo ali premoženje v gotovini. — Ozira se samo na resne ponudbe. Dopisi na: »43c anončna pisarna »STRELA«, Novo mesto. 4063

Dober krojaški pomočnik

za večja dela se išče. Hrana in stanovanje po dogovoru. — Ponudbe na upravnishvo »Slovenec« pod: »S. Z. 4075c.

Sprejme se več učencev

za poučevanje glasovirja po najnovejši metodi. Ponudbe pod »Glasovir« na Alova Company, anončna družba z o. z. v Ljubljani, Kongresni trg št. 3. 4073

Mladenič, večje slovenskega, nemškega in italijanskega jezika

dalje knjigovodstva in trgovskega spisa, išče službo kot pomožna pisarniška moč. Ponudbe pod »Pisarniška moč 4069« na upravnishvo »Slovenec«.

Skladiščnik za les in delovodja za žago

(polnojarjenik) se išče. Oba morata biti svoje stroke popolnoma vešča in dobra manipulant. FRANC DOLENC, lesna industrija, Škofja Loka. 4062

Sprejme se kavarniška kuharica in kavarniška blagajničarka.

Kavarna »SLON«, Ljubljana. 4066

Dva krojaška pomočnika

dobro izurjena, za veliko delo sprejme takoj v stalno službo I. ZVEZDA, krojaški mojster, Jesenice, Gorenjsko. 4064

Učno mesto v trgovini s mešanim blagom na debelo

v Ljubljani iščem za svojega 15 let starega brata, ki je dovršil 2 gimnaziji z dobrim uspehom. Kdor ga želi sprejeti, naj sporoči župniku Mijo pl. Stepanič v Veliki Gorici na Hrvatskem. 4065

Sprejemem hlapca, kateri je nastop takoj.

ODON KOUTNY, trgovina orodja in tehničnih potrebščin, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 37. 4058

Njiva nekoliko oddaljena od pokopališča se prodaja.

Več se poizve Na Zavrteh št. 12, p. Ljubljana. 4058

Na domačo hrano se sprejmejo gospodje.

Naslov pove uprava lista pod štev. 4054.

ZAHVALA.

Povodom bridke izgube naše iskreno ljubljene hčerke

Anice Remškar

izrekamo tem potom naše najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se pa zahvaljujemo preč. duhovščini, šol. vodstvu, vsem sošolkam in drugim gojenkam za krasno venco, narečanju tel. društva »Orel«, ki so spremili rajnico na njeni zadnji poti.

Vič, 6. novembra 1921.

Zalujoča rodbina Remškar.

1000 kron nagrade dobi,

kdor odda mesečno sobo, meblovano ali nemeblovano, s posebnim vhom solidnemu, bolj situiranemu gospodu. — Ponudbe je poslati na gosp. Franc Japelj, Ljubljana, Ravnikarjeva ulica 10. 4072

Proda se hiša

v sredini Ljubljane na zelo prometnem kraju ležeča, s prostornimi trgovskimi lokali, s dvema stanovanjema po 5 sob in dvema stanovanjema s tremi velikimi sobami in vso pritliklo ter s stanovanjem za hišnika. Pojasnila se dajejo na Dunajski cesti št. 17, I. stopnjice, I. nadstropje na desno vsak dan od 2. do 3. pop. 4061

Vagon lepega banatskega zelja

v glavah (ki je med potjo) se prodaja pri FRAN POGAČNIKU, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 4071

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Resljeva c. 9.

se priporoča za vsa v to stroko spada oča dela.

Arhitekt in mestni stavbenik

VILJEM TREB

Ljubljana, Gospodsvetska c. 10

Telefon interurb št. 103. Ustanovljeno l. 1850 se priporoča za zgradbe vseh vrst ter izvršuje načrte in proračune.

Aug. Agnola, Ljubljana

priporoča svojo zalogo

stekla, porcelana, zrcal, svetilk, okvirov in vseh v to stroko spadajočih predmetov. Steklo za okna vseh vrst vedno v zalogi.

KUPIJO SE: vsakovrstni stroji

in orodje, tudi že rabljeno, za mehanično stroko. Šivalni, pisalni in razni stroji, dvokolesa.

F. Batjel, Ljubljana,

Zvonarska ulica štev. 1.

I. Jugoslov. tovarna

za gumbe in kovinske predmete d. z. o. z.

Slovenska Bistrica

oferiramo naše prvovrstne rožene gumbe v vsaki velikosti in po vsakem vzorcu s cenami brez konkurence.

Zahtevajte cenike! Prodaja na voliko!

PETROLEJSKE VRČE

z ali brez zabojev, kupi vsako množino po najvišji ceni BROVAT & KOMP, Ljubljana, Vegova ulica štev. 6. 8345

Lepota

kože obraza, vratu, rok, kakor trdi lepa rast las se zamore doseči samo s razumnim negovanjem. Tisot priznanj, je dospelo o od vseh dežel sveta za lekarnarja Feller.

»Elsa« liližno mlečno milo, najbolje blago, najfinejše »milo lepote«, 4 kosi z zamotom in postnino 98 K.

»Elsa« pomada za obraz odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, zaje-dance, gube i. t. d. 2 porcelan. lončka z zamotom in postnino 52 K.

»Elsa« Tanochina pomada za rast las krepi kozo glave, prepreči izpadanje, omiljenje in cep tev las, zapreči prhlje in prerano osivelost i. t. d. 2 porcelan. lončka z zamotom in postnino 52 K. PRODAJALCI ako naroče na manj 12 kosov od enega predmeta dobé popust v naravi.

Razno: Liližno mleko 15 K; masilo za brke 8 K; najnovejši Hega-puder dr. Klugera v vel. origin. skatljah 30 K; najfinejši Hega zobni prašek v patent. skatljah 30 K; puder za gošpe v vrečicah 5 K; zobni prašek v skatljah 7 K; v vrečicah 5 K; Sacht dišava za perilo 8 K; Sebampon za lase 5 K; rumenilo iz listkov 24 K; najfinejši parfem po 40 in 50 K; močna voda za lase 5 K. Za te razne predmete se zamot in postnina računata posebej.

Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica donja.

Esatrg 134, Hrvatsko.

SVEŽE BATERIJE IN KARBIDNE SVETILJKE PRIPOROČA IGN. VOK, LJUBLJANA, SODNA UL. 7.

STAMPILJE GRAVEUR ANT. ČERNE LJUBLJANA DVORNI TRG 1. Franko

Inženier Dr. Miroslav Kasal ob istoveno poverjeni stavbni inženier Ljubljana, Hladerjeva ulica št. 7.

Specijalne stavbene podjetje za betonsko, železobetonsko in vodne zgradbe.

Izraba vodnih sil.

Prazne, nove in rabljene (djakova) v vsaki množini po najnižji ceni pri: FR. SIRC, KRANJ.

Kupujem suhe gobe, fižol, brinjevo olje.

Telefon štev. 228.

Račun čekovnega urada v Ljubljani štev. 647.

Ljudska posojilnica

v LJUBLJANI, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6.

Obreštuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica, in je imela koncem decembra 1920 60 milijonov vlog in nad K 1.100.000 — rezervnih skladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.

Zahtevajte položnice Ljudske posojilnice.

OGLAS.

Ministarstvo Vojnog i Mornarice, Artilersko Tehničko Ode-lenje, Remontski Odsek, nabaviće direktnom pogodbom i to:

- a) Konja za tešku artileriju . . . 863
- b) Konja za hlaubičku artileriju . . . 318
- v) Volova teg eci 575

Uslovi se mogu videti svakog radnog dana od 8—12 i od 15 i po do 19 i po časova u Artilersko Tehničkom Odeljenju Ministarstva Vojnog i Mornarice 6, Remontski Odsek.

Zainteresovana lica treba do 15. novembra tek. god. do 11 časova da podnesu pismenu ponudu snabdevenu sa dva dinara taksenom markom.

Iz kancelarije Ministarstva Vojnog i Mornarice 6, Artilersko Tehničko Odejenje A. R. Br. 4267, 28. oktobra 1921 u Beogradu.

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Sprejema v zavarovanje:

- 1. Proti požaru.
- 2. Zvonove proti razpok i prelomu.
- 3. Sprejema v novostanovljenem življenjskem oddelku zavarovanja.

Skupno premagamo skupne težave! Svoji k svojim!

Glavnega knjigovodjo

D. D. „TEXTILIA“

Ljubljana, Krekov trg 10.

Plača zelo dobra.

Haročajte in širite „Slovenca“!

CROATIA

ZAVAROVALNA ZADRUGA V ZAGREBU

USTANOVLJENA L. 1884. TELEFON ST. 336.

PODRUŽNICA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI, STARI TRG 11.

ZAVARUJE: Življenske rente, doto otrokom, glavnice na življenje, zgradbe in premicnine proti škodi požara in strele, steklene šipe proti razbitju, proti vltomu in telesnim neizgodam. — Posebno zavarovanje proti neizgodam na železnici in parobrodu za celo življensko dobo.

TRANSPORTNO IN VALORNO ZAVAROVANJE.

Sprejema zanesljive zastopnike v vseh krajih Slovenije.

Izgubili smo po dolgotrajni mučni bolezni našo nadvse ljubljeno mamo, oziroma staro mamo, gospo

Marjeto Mazi

v 77. letu starosti. — Pogreb se vrši v nedeljo, dne 6. t. m. ob 4. uri iz Škofje ulice štev. 12 k Sv. Križu.

Naj počivajo v miru!

Ljubljana, dne 4. novembra 1921.

ZALUJOČI OSTALI.